

Nistelrode, 23-06-2021

INSPREEKTEKST COMMISSIEVERGADERING RZ BERNHEZE 28-06-2021

AGENDAPUNT NR. 20.

DOCUMENT: OPINIERENDE BESPREKING DE MAASHORST (Grote grazers & Governance) plus bijlagen.

INLEIDING:

Mijn naam is Arie Kemps en spreek namens de Maashorstburgers waarbij recent ook de afgevaardigden van de dorpsraad Berghem, de Mountainbikers en de ruiters/menners hun betrokkenheid met en zorgen rondom dit onderwerp hebben overgebracht aan de verschillende gemeenteraden en het BRT. Tijdens voorgaande inspreekmomenten zijn de in de bijlage genoemde aandachtspunten verder toelichtend en de daarbij horende documenten via de griffie met u gedeeld.

NIEUWE AANDACHTSPUNTEN:

Uw bijlage nr. 5 verslaat de bijeenkomst met een aantal gebruikers en het BRT op 20 april en bevestigt de zorgen van de gebruikers. De daarin opgenomen vervolgstappen beschrijven duidelijk dat het BRT alle stake-holders betreft in de besluitvorming over de continuering van deze 3 grazers en de bepaling van de op korte termijn uit te voeren aanvullende veiligheidsmaatregelen. Hierover meldt men dat mevrouw Marjolijn Hendriks, als toekomstige manager van het in de nieuwe gemeente te integreren Maashorst bestuur, de stake-holders op kort termijn hierover benadert. De 1ste kennismaking met haar is gepland op 5 juli a.s. Verder stelt het BRT dat de community, via de nog nader te vormen Adviesraad, breed betrokken wordt voor de zomervakantie (21 juni). Inmiddels heeft Bart van Dijk een uitnodiging gestuurd voor een bijeenkomst op 1 juli om gezamenlijk te besluiten over de

uitvoering van de in het Arcadis rapport opgenomen aanvullende veiligheidsmaatregelen.

Uw bijlage 4 toont een brief van de onafhankelijk voorzitter van de Adviesraad, mevr. Eja Praasterink, gedateerd 08-03-2021 met het verslag van een recente bijeenkomst van de adviesraad met o.a. de volgende uitspraken

1. Een herbevestiging van het IBEB met deze bestaande 3 grote grazers ter ondersteuning van de ontwikkeling van het grootste wildernisgebied in Brabant in combinatie met extensief gerichte recreatie in de kern.
2. Een instemming met de inhoud van het Arcadis onderzoek en een opsomming van een aantal daarin genoemde aanvullende veiligheidsmaatregelen.

Dit terwijl de gebruikers inclusief de Maashorstburgers sinds 2019 lid zijn van de adviesraad en niet uitgenodigd of geïnformeerd zijn over bovenstaande adviesraad bijeenkomst. Hun laatste bijeenkomst was in februari 2020.

De Maashorstburgers zijn redelijk verbaasd in NOTITIE TER OPINIERENDE BESPREKING COMMISSIE RUIMTELIJKE ZAKEN te lezen dat het BRT zich zonder verdere betrokkenheid van de brede community uitspreekt over de volgende voornemens c.q. argumenten:

1. Deze 3 grote grazers te continueren op basis van in het Arcadis rapport opgenomen argumenten, die in de Maashorst niet in de praktijk vastgesteld zijn en slechts afgeleid zijn van rijk door ARK geïllustreerde theoretische beschrijvingen.
2. De destijds in het IBEB gemaakte keuze voor deze 3 grazers alleen maar baseert op hun verwachte toegevoegde waarde voor de natuur en daarmee volledig voorbij gaat aan de in 2014 veel te optimistisch ingeschatte veiligheid voor de recreant in hetzelfde gebied. (De in ons belevingsonderzoek meer dan 50 beschreven voorvallen met deze grote grazers, het recente ongeluk met een fotografe in de buurt van Nijmegen en een dodelijk ongeval in Kroatië vormen hiervoor het bewijs)
3. De in het rapport genoemde positieve natuur en biodiversiteit ontwikkelingen 100 % toeschrijft aan de 3 grote grazers terwijl de natuur ontwikkelingen als gevolg van het menselijk ingrijpen zoals opgesomd onder punt 4 van de bijlage bewust niet genoemd worden.
4. Het versterken van de gebiedsbekendheid over de afgelopen tijd uitsluitend toegekend wordt aan deze 3 grazers terwijl de bijdrage van een veel breder en meer professioneel gevoerde PR in combinatie met de Maashorst ondernemers onbenoemd blijft.
5. Het wisent gebied uit te breiden ten zuiden van de Zevenhuizerweg terwijl daarmee de toegankelijkheid van de recreant in de kern verder beperkt wordt.
6. De Brobbelbies, de Weversweg, de Udense dreef en de Schaykse dreef binnen het begrazingsgebied zover niet uit te rasteren en de recreant daar geen verdere bescherming te bieden.

7. De “no regret” maatregelen op kort termijn uit te voeren terwijl daarvan de 100% praktische veiligheid voor de recreant onherkenbaar blijft en het dierlijk gedrag niet beïnvloedt.
8. De beschrijving van de Kansenkaart duidt op een goede afstemming met de uitgangspunten van het Manifest. De daarin beschreven toekomstplannen zijn echter gebaseerd op duidelijke afwijkingen van in het manifest genoemde waarden. Belangrijkste afwijkingen zijn veilige toegankelijkheid in de kern voor alle recreanten en een recreatiegebied dat duidelijk bestemd is voor de regionale recreant die juist in de kern de rust vindt om de hectische levenssnelheid van het huidige maatschappelijke leven te kunnen ontvluchten.

De Maashorstburgers pleiten voor een grote betrokkenheid van de brede regionale community in de besluitvorming voor de toekomstige inrichting van het totale gebied. De 4 gemeenten, de adviesraad/gebruikersraad en de kwartiermaker, Harry van de Burgt, hebben deze brede betrokkenheid bepaald. Helaas is die opzet zover niet door de nieuwe manager Team Maashorst omarmd en heeft het BRT nagelaten daarvoor een duidelijke opdracht te formuleren. Omdat de staf van Team Maashorst toekomst perspectief mist dreigt de bestuurbaarheid van de veiligheidsmaatregelen verder te verzwakken. Medewerkers, waaronder mevr. Hester Berns, die de spilfunctie vormde van het brede evaluatieonderzoek leggen hun functie neer. De nieuwe organisatiestructuur vraagt een nieuw te vormen adviesraad die ingebed wordt in het in 2022 te realiseren nieuwe gemeentebestuur Maashorst. De vereiste veiligheid voor de recreant in het gebied vraagt daarom op kort termijn een maatregel waarmee deze grazers niet in aanraking komen met de recreant. Wij denken daarom aan de volgende opties:

1. Het verwijderen van deze gevaarlijke grazers en deze te vervangen door de mens gecontroleerde veilige grazers zoals in andere natuurgebieden in het land. Wij stemmen dus niet in met de continuering van deze 3 grazers.
2. Het voorlopig (in afwachting van de gezamenlijke besluitvorming met het nieuwe gemeentelijke Maashorst bestuur in 2022) uit rasteren van de fiets en wandelpaden en het begrazingsgebied te verbieden voor de recreant.
3. Het z.s.m. benoemen van een nieuwe Maashorst manager die ter voorbereiding van de overgang naar het in de nieuwe gemeente te integreren Maashorst bestuur zich o.a. belast met:
 - a. De opzet van een organisatiestructuur met een breed betrokken regionale community (Adviesraad) bij de besluitvorming van de inrichting van het gebied (omgevingsdialoog in lijn met de nieuwe omgevingswet)
 - b. Het herijken van het Manifest en IBEB waarbij rekening gehouden wordt met:
 - i. De nieuwe klimaat eisen
 - ii. Draagvlak van de community
 - iii. Het zo mogelijk uitbreiden van de recreatiegebieden zoals beschreven in de recreatie visie Bernheze

- iv. Agrarische herindeling van het buitengebied inclusief nieuwe agrarische verdienmodellen
- v. Bijdrage aan het economisch draagvlak van de regio

Wij wensen u een wijs besluit en hopen dat de uitkomst daarvan in het belang van de gemeenschap is en niet te veel gestuurd wordt door politieke overwegingen in het belang van de nieuwe gemeente en toekomstige verkiezingen.

Bedankt voor uw aandacht .

BIJLAGE

Aandachtspunten tijdens voorgaande insprekessies.

1. Ons onderzoek “ HOE VOEL JIJ JE IN DE MAASHORST” met als resultaat een onveilig gevoel van 80% van de respondenten en meer dan 50 door respondenten beschreven voorvallen met deze grote grazers.
2. Onze aanvullingen op het Arcadis rapport “EVALUATIE GROTE GRAZERS IN DE MAASHORST en de ECOLOGISCHE ASPECTEN” zonder aantoonbare metingen als waarheid beschouwt terwijl alle auteurs mede eigenaar zijn van het IBEB en MANIFEST.
3. Dat het Maashorstbestuur het voorstel van het door de Maashorstburgers aangeleverde onderzoek voor alternatieve grazers, VRAAGTEKENS BIJ TOENEMENDE VERGRAZING, afwijst. Dit ondanks een aantal wetenschappelijke onderbouwingen van dat rapport. .
4. Het buiten beschouwing laten van de positieve effecten op natuur en biodiversiteit ontwikkelingen van recent getroffen maatregelen in de vorm van:
 - Het kunstmatig verrijken van de gronden middels kalk toevoegingen
 - Het verrijken van de flora van bermen en slootranden met diverse bloemsoorten en kruiden in en rond het gebied..
 - Het verhogen van de waterstanden
 - Het afgraven van de bovenlaag
 - De door corona verbeterde luchtkwaliteit
 - De afname van stikstof belasting als gevolg van lagere uitstoot door de agrarische sector
 - Het beperken van de toepassing van insecticiden door omringende agrarische bedrijven.
5. Het buiten beschouwing laten van de laatste landelijke klimaateisen.
6. Het niet betrekken van de brede community bij de uitvoering van de evaluatie door Team Maashorst en Arcadis